

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2	Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE SOCIOLOGIE SI ASISTENTA SOCIALA
1.3	Catedra	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE
1.4	Domeniul de studii	SOCIOLOGIE
1.5	Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6	Programul de studii/Calificarea	SOCIOLOGIE

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei	Mortalitate și modernism						
2.2	Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Dr. Irina Zamfirache						
2.3	Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Dr. Irina Zamfirache, Drd. Diana Dumitrescu						
2.4	Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1	Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4	Total ore din planul de învățământ	40	din care: 3.5 curs	20	3.6 seminar/laborator	20
Distribuția fondului de timp						
Studii după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						40
Tutoriat						6
Examinări						4
Alte activități						
3.7 Total ore studiu individual						110
3.9 Total ore pe semestru						150
3.10 Numărul de credite						6

4.1	de curriculum	-
4.2	de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Întâlnirile de curs se vor desfășura sub forma unor prelegeri susținute de suport video (i.e. prezentări în format power-point și documentare sau reportaje de scurtă durată). Studenții sunt invitați să participe activ în timpul prelegerilor.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Întâlnirile de seminar se vor desfășura sub forma unor prelegeri susținute de suport video (i.e. prezentări în format power-point și documentare sau reportaje de scurtă durată). Studenții sunt invitați să participe activ în timpul prelegerilor.

6. Competențele specifice acumulate

Competente profesionale	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice sociologiei elitelor)</p> <p>Cursul abordează fenomenul mortalității din perspectivă socială, a procesul de trecere în neființă și a doliului. Perspectiva sociologică intervine în încercarea de a clarifica și a înțelege care sunt semnificațiile sociale și atitudinile pe care indivizii le concentrează în jurul ideii de moarte. Aspectele importante ale cursului rezidă din capacitatea acestuia de a aborda sociologic dimensiunile fenomenului atât prin analiza mentalităților colective, cât și a modului în care modernitatea modelează imaginarul social al fiecărui individ.</p> <p>2. Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei)</p> <p>Subiectele explorate în cadrul cursului urmăresc să explice modul în care este construit imaginarul social asupra morții, procesul de trecere în neființă, socializarea și internalizarea ideii de moarte, procesul funeraliilor, perioada de doliu, cât și abordarea evoluțiilor fenomenului morții din punct de vedere demografic, cultural și economic.</p> <p>Programa va prezenta contextul internațional dar va pune accent și pe sistemul socio-cultural românesc.</p>
Competente transversale	<p>1. Dezvoltare personală și profesională</p> <p>Dezvoltarea capacităților de înțelegere a fenomenului morții din perspectivă sociologică.</p> <p>Dezvoltarea capacității de analiză și observație participativă a studenților.</p> <p>Dezvoltarea abilităților de redactare a proiectelor de cercetare calitativă.</p> <p>2. Autonomie și responsabilitate</p> <p>Dezvoltarea capacității de a analiza imaginarul social asupra morții, procesul de trecere în neființă, socializarea și internalizarea ideii de moarte, procesul funeraliilor, perioada de doliu, cât și abordarea evoluțiilor fenomenului morții din punct de vedere demografic, cultural și economic.</p> <p>Dezvoltarea capacităților de a analiza comparativ diferite grupuri sociale sau societăți din perspectiva abordării morții.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)	
7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cursul explorează procesele sociale legate de moarte și mortalitate, inclusiv cele care definesc moartea în sine ca proces și rolurile sociale ale celor care fie se confruntă cu moartea în plan familial (de exemplu, când un membru al familiei este diagnosticat cu o boală în fază terminală), fie profesional (medicii legiști, angajații firmelor de pompe funebre). Mortalitate și modernism abordează fenomenul mortalității din perspectiva morții, a procesul de trecere în neființă și a doliului. Perspectiva sociologică intervine în încercarea de a clarifica și a înțelege care sunt semnificațiile sociale și atitudinile pe care indivizii le concentrează în jurul ideii de moarte. Aspectele importante ale cursului rezidă din capacitatea acestuia de a aborda sociologic dimensiunile fenomenului atât prin analiza mentalităților colective, cât și a modului în care modernitatea modelează imaginarul social al fiecărui individ.</p> <p>Subiectele explorate în cadrul cursului urmăresc să atingă modul în care este construit imaginarul social asupra morții, procesul de trecere în neființă, socializarea și internalizarea ideii de moarte, procesul funeraliilor, perioada de doliu, cât și abordarea evoluțiilor fenomenului morții din punct de vedere demografic, cultural și economic. Vor fi studiate ritualurile și obiceiurile specifice în diferite culturi, doliul, depresia și emoțiile specifice, plecând de la prezumția că acestea sunt mediate din punct de vedere social și cultural. Alte subiecte pe care le vom discuta vizează cauzele transculturale ale morții (inclusiv sacrificiul), demografia morții, sistemele de îngrijire paliativă, înmormântarea și alte forme de gestionare a corpului după moarte, precum și etica medicală și juridică. De asemenea, se discuta despre moarte ca tabu, despre lipsa de deschidere publică în ceea ce privește mortalitatea umană, medicalizarea morții și dezbaterile despre eutanasiere, cât și despre reflecțiile etice și existențiale asupra gestionării sociale a morții. La finalul cursului,</p>

	<p>studentii vor putea să discute critic diferite abordări sociologice despre moarte și mortalitate, să înțeleagă contextul social și cultural al morții în raport cu sistemele sociale complexe, să descrie modul în care percepțiile și ideile despre moarte se schimbă în funcție de perioada de timp, de cultură sau religie și să analizeze implicațiile etice și legale ale gestionării morții.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Explicarea unor probleme sociale controversate în domeniu. Explicarea imaginarii colectiv asupra morții. Descrierea fenomenului morții din punct de vedere demografic, cultural și economic. Dezvoltarea capacităților de generare de programe sociale, politici sociale și înțelegerea legislației. Dezvoltarea capacității de analiză și observație participativă a studenților. Dezvoltarea abilităților de redactare a proiectelor de cercetare calitativă.</p>

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Gânduri despre moarte</p> <ul style="list-style-type: none"> - anxietate și frica de moarte, negare, acceptare - teorii despre anxietatea și preocuparea de moarte - moartea – construct simbolic <p>2. Moartea ca tabu</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ce nu vorbim despre moarte - și când vorbim, cum vorbim? - primele întâlniri cu moartea <p>3. Puțin mort, destul de mort, mort de tot</p> <ul style="list-style-type: none"> - abordări biomedicale despre moarte (criteriile Harvard) - moartea clinică, donarea de organe - moartea bruscă vs. moartea cronică - personificarea morții - povestiri din spital <p>4. Ritualuri funerare</p> <ul style="list-style-type: none"> - înmormântare, îmbalsămare, afacerea pompelor funebre - incinerarea – pentru unii păcat, pentru alții salvare - groapa comună - ritualuri vechi, ritualuri noi (endocanibalism, înmormântarea în cer, reciful etern) <p>5. Viața de după moarte</p> <ul style="list-style-type: none"> - experiențe la limita morții - ideea de „după moarte” în diferite culturi <p>6. Reprezentarea morții în popular culture I</p> <ul style="list-style-type: none"> - imaginea morții în literatură: de la Thanatos la Terry Pratchett și J. K. Rowling - gallows humour (glumele despre moarte) <p>7. Reprezentarea morții în popular culture II</p> <ul style="list-style-type: none"> - tipuri de moarte și managementul morții în seriale și filme: vampiri, vârcolaci și alte entități magice - moartea și muzica <p>8. Moartea și tragedia publică</p> <ul style="list-style-type: none"> - impactul morților celebre asupra populației: Prințesa Diana, Michael Jackson, Regele Mihai - de ce unele morți sunt mai importante decât altele? (terorismul și mass media) 		

<p>9. Strategiile medicale de management al morții și problema eutanasierii; - sinuciderea asistată – studiu de caz: Dignitas - pompele funebre, o afacere de succes 10. Vizită la cimitir (Bellu și Cimitirul de animale) Bibliografie: Kastenbaum, Robert J. Death, Society, and Human Experience. Eight Edition. Boston: Pearson and Allyn and Bacon, 2004. Lattanzi-Licht, Marcia, and Kenneth J. Doka, editors. Living with Grief: coping with Public Tragedy. Washington, D.C.: Hospice Foundation of America. 2003 Maurice Bloch and Jonathan Parry, DEATH AND THE REGENERATION OF LIFE Emile Durkheim, DESPRE SINUCIDERE Philippe Ariès, THE HOUR OF OUR DEATH Norman Faberow, SUICIDE IN DIFFERENT CULTURES Kay Redfield Jamison, NIGHT FALLS FAST: UNDERSTANDING SUICIDE David Lester, SUICIDE FROM A SOCIOLOGICAL PERSPECTIVE Ernest Becker, THE DENIAL OF DEATH; ESCAPE FROM EVIL</p>		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Seminarul urmează tematica cursului 		

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Metodele de predare, tematica și bibliografia respectă orientările actuale din domeniu și ale domeniilor corelate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p>Evaluarea finală. Proiect și prezentare (individual sau în echipă). Evaluarea finală reprezintă 50% din nota finală.</p> <p>Proiect individual (1) Eseu referitor la relația personal cu ideea de moarte, raportată la unul dintre următoarele subgrupuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> Membri ai familiei; Prieteni și cunoștințe; Persoane publice; Animale de companie. <p>Eseul va cuprinde următoarele elemente: relația cu persoana decedată, cauza decesului,</p>	Examen oral (prezentarea cercetării)	50 %

	<p>descrierea înmormântării, impactul decesului asupra cunoscuților/societății, reacția personală, elemente particulare notabile referitoare la eveniment, actualitatea emoțiilor personale (dacă mai există), trimiteri la literatura de specialitate.</p> <p>(2) Viața ar merita trăită dacă nu ar exista moartea? Eseu (5-9 pag)</p> <p>Proiect de grup – Prezentare de 10-15 min pe una dintre următoarele teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întâmplări și obiceiuri ciudate la mormintelor celebriților; • Diferențe de statut socio-economic în raport cu rata mortalității: cazul Titanicului; • De ce se mai practică îmbălsămarea în zilele noastre? • Cum poate un individ mort să controleze persoanele în viață? • Cum este ilustrată moartea în muzică? (comparație între două genuri muzicale diferite) • Doctorul trebuie să anunțe pacienții în stadii terminale cât mai au de trait? • Poți fi considerat mort cât ești încă în viață? (Moartea socială) 		
10.5 Seminar/laborator	<p>Evaluarea sumativă:</p> <p>1. Notarea permanentă a studenților în funcție de participarea activă la cursuri și seminarii – 20% din nota finală.</p> <p>2. Teme – 30% din nota finală</p>	Activitate	50 %
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la 50% +1 din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. 			

Data completării

Semnatura titular curs

Semnatura titularului de seminar

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p>Evaluarea finală. Proiect și prezentare (individual sau în echipă). Evaluarea finală reprezintă 50% din nota finală.</p> <p>Proiect individual (1) Eseu referitor la relația personal cu ideea de moarte, raportată la unul dintre următoarele subgrupuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Membri ai familiei; • Prieteni și cunoștințe; • Persoane publice; • Animale de companie. <p>Eseul va cuprinde următoarele elemente: relația cu persoana decedată, cauza decesului, descrierea înmormântării, impactul decesului asupra cunoșcărilor/societății, reacția personală, elemente particulare notabile referitoare la eveniment, actualitatea emoțiilor personale (dacă mai există), trimiteri la literatura de specialitate.</p> <p>(2) Viața ar merita trăită dacă nu ar exista moartea? Eseu (5-9 pag)</p> <p>Proiect de grup – Prezentare de 10-15 min pe una dintre următoarele teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întâmplări și obiceiuri ciudate la mormintelor celebrităților; • Diferențe de statut socio-economic în raport cu rata mortalității: cazul Titanicului; • De ce se mai practică îmbălsămarea în 	Examen oral (prezentarea cercetării)	50 %

	<p>zilele noastre?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cum poate un individ mort să controleze persoanele în viață? • Cum este ilustrată moartea în muzică? (comparație între două genuri muzicale diferite) • Doctorul trebuie să anunțe pacienții în stadii terminale cât mai au de trait? • Poți fi considerat mort cât ești încă în viață? (Moartea socială) <p>Evaluarea finală. Proiect și prezentare (individual sau în echipă). Evaluarea finală reprezintă 50% din nota finală.</p> <p>Proiect individual</p> <p>(1) Eseu referitor la relația personal cu ideea de moarte, raportată la unul dintre următoarele subgrupuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Membri ai familiei; • Prieteni și cunoștințe; • Persoane publice; • Animale de companie. <p>Eseul va cuprinde următoarele elemente: relația cu persoana decedată, cauza decesului, descrierea înmormântării, impactul decesului asupra cunoșcărilor/societății, reacția personală, elemente particulare notabile referitoare la eveniment, actualitatea emoțiilor personale (dacă mai există), trimiteri la literatura de specialitate.</p> <p>(2) Viața ar merita trăită dacă nu ar exista moartea? Eseu (5-9 pag)</p> <p>Proiect de grup – Prezentare de 10-15 min pe una dintre următoarele teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întâmplări și obiceiuri ciudate la mormintelor celebriților; 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> Diferențe de statut socio-economic în raport cu rata mortalității: cazul Titanicului; De ce se mai practică îmbălsămarea în zilele noastre? Cum poate un individ mort să controleze persoanele în viață? Cum este ilustrată moartea în muzică? (comparație între două genuri muzicale diferite) Doctorul trebuie să anunțe pacienții în stadii terminale cât mai au de trait? Poți fi considerat mort cât ești încă în viață? (Moartea socială) 		
10.5 Seminar/laborator	<p>Evaluarea sumativă:</p> <p>1. Notarea permanentă a studenților în funcție de participarea activă la cursuri și seminarii – 20% din nota finală.</p> <p>2. Teme – 30% din nota finală</p>	Activitate	50 %
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
	

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p>Evaluarea finală. Proiect și prezentare (individual sau în echipă). Evaluarea finală reprezintă 50% din nota finală.</p> <p>Proiect individual (1) Eseu referitor la relația personal cu ideea de moarte, raportată la unul dintre următoarele subgrupuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> Membri ai familiei; 	Examen oral (prezentarea cercetării)	50 %

	<ul style="list-style-type: none"> • Prieteni și cunoștințe; • Persoane publice; • Animale de companie. <p>Eseul va cuprinde următoarele elemente: relația cu persoana decedată, cauza decesului, descrierea înmormântării, impactul decesului asupra cunoșcărilor/societății, reacția personală, elemente particulare notabile referitoare la eveniment, actualitatea emoțiilor personale (dacă mai există), trimiteri la literatura de specialitate.</p> <p>(2) Viața ar merita trăită dacă nu ar exista moartea? Eseu (5-9 pag)</p> <p>Proiect de grup – Prezentare de 10-15 min pe una dintre următoarele teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întâmplări și obiceiuri ciudate la mormintelor celebriților; • Diferențe de statut socio-economic în raport cu rata mortalității: cazul Titanicului; • De ce se mai practică îmbalsămarea în zilele noastre? • Cum poate un individ mort să controleze persoanele în viață? • Cum este ilustrată moartea în muzică? (comparație între două genuri muzicale diferite) • Doctorul trebuie să anunțe pacienții în stadii terminale cât mai au de trait? • Poți fi considerat mort cât ești încă în viață? (Moartea socială) <p>Evaluarea finală. Proiect și prezentare (individual sau în echipă). Evaluarea finală reprezintă 50% din nota finală.</p> <p>Proiect individual</p>		
--	---	--	--

	<p>(1) Eseu referitor la relația personal cu ideea de moarte, raportată la unul dintre următoarele subgrupuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Membri ai familiei; • Prieteni și cunoștințe; • Persoane publice; • Animale de companie. <p>Eseul va cuprinde următoarele elemente: relația cu persoana decedată, cauza decesului, descrierea înmormântării, impactul decesului asupra cunoscuților/societății, reacția personală, elemente particulare notabile referitoare la eveniment, actualitatea emoțiilor personale (dacă mai există), trimiteri la literatura de specialitate.</p> <p>(2) Viața ar merita trăită dacă nu ar exista moartea? Eseu (5-9 pag)</p> <p>Proiect de grup – Prezentare de 10-15 min pe una dintre următoarele teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întâmplări și obiceiuri ciudate la mormintelor celebrităților; • Diferențe de statut socio-economic în raport cu rata mortalității: cazul Titanicului; • De ce se mai practică îmbălsămarea în zilele noastre? • Cum poate un individ mort să controleze persoanele în viață? • Cum este ilustrată moartea în muzică? (comparație între două genuri muzicale diferite) • Doctorul trebuie să anunțe pacienții în stadii terminale cât mai au de trait? • Poți fi considerat mort cât ești încă în viață? (Moartea socială) 		
--	---	--	--

10.5 Seminar/laborator	Evaluarea sumativă: 1. Notarea permanentă a studenților în funcție de participarea activă la cursuri și seminarii – 20% din nota finală. 2. Teme – 30% din nota finală	Activitate	50 %
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
	